

fuerit homo siue bonus siue malus. siue fidelis siue infidelis. siue saluus siue damnatus. vnus est misericordia. aliud iusticia. ps. lxxxviii. Misericordia mea et veritas mea. i. iusticia cum ipso. Aug. Non tollit misericordia iusticia. Nam si descendit in inferum tecum descendit iusticia. quia qui plus peccauerit plus punietur. q. minus etiam minus punietur. ad Ro. ii. Reddet vnicuique secundum opera eius. Tribulatio et angustia in omni anima operantis malum. in pondere. s. magnitudinis per adulterio plus quam per fornicatione. in tempore. s. duratione. i. in mensura longi temporis. quia qui diutius facuerit in peccatis etiam diutius torquetur. in numero. s. delictorum. Atque misericordia est eis qui non tantum puniuntur quantum meruerunt. licet ita digne eos puniat qui nullus sensus humanus potest excogitare. tamen ultra condignum. Et sic est misericordia remittens qui non redimens seu liberans. Sicut in celo est iusticia. Job. xxxiiij. Opus hominis reddet eis. et iuxta vias singulorum restituet eis. ps. xviij. secundum puritatem manuum mearum retribuet mihi. Lu. vi. Eadem mensura qua mensi fueritis remetiet vobis. Rom. ii. Non est personarum acceptio apud deum. Glo. id est deus non iudicat secundum faciem sed secundum merita. non respicit quis ille vel iste. Etiam misericordia est in celo. quia ultra condignum remunerat. Ro. viij. Non sunt condigne passionibus huius temporis ad futuram gloriam. Berni. Non sunt talia merita propter que datur vita eterna. nisi ex dei sola misericordia et gratia. Et dicit Chrysostomus super Matheum. Maius est secretorum premissum quam eorum desiderium. Prima duo dona beata Agnes habuit et diligenter seruauit. Secunda duo dona sibi obtinere meruit. Et licet perdere et recuperare potuisset. pie tamen est credendum quod nunquam ea perdidit. Et si possibile esset quod perdidisset. abundanter tamen recuperauit per ardentissimam amorem sponsum sui domini nostri Iesu Christi. propter quem etiam mortem cum gaudio sustinuit. et meruit obtinere donum eterne glorie. quod ab ea nunquam auferetur. Ad quod nos perducatur etc.

De sancto Vincentio

Sermo. xlvij.

Quis vult venire per

me abneget semetipsum. et tollat crucem suam et sequatur me. Matheum. xvi. **I**ntroductio. Aristoteles dicit. Res per quas causas proponit per has etiam dissoluit. Sicut peccatum actuale mortale oritur ex propria voluntate. De quo Augustinus. i. li. retractatio. n. et hinc in cano. xv. q. i. quod autem ea. Ex voluntate itaque procedunt peccata. nam ita diffinit peccatum Augustinus. di. Peccatum est voluntas retinendi vel consequendi quod iustitia vetat. Idem de vera religione. Nil peccatum nisi voluntarium. Idcirco ex quo voluntarie peccatum oritur voluntate accedente vel consequente. oportet etiam quod voluntarie et actualiter in nobis puniatur. nam dicit apostolus ad Hebr. x. Voluntarie peccantibus nobis scilicet non relinquit hostia per peccatum. quia non denuo crucifigetur Christus neque plantetur homo similitudine mortis eius per baptismum. sed in propria lachrymarum vnda exigit propria balneare crucem. Et sicut alieno peccato obligari eramus et soluti sumus. nunc vero qui propria mala commisit propria crucem penitentiae tollat. De quo Ezechiel. xlvij. Non erit amplius puerbum in Israel. Patres nostri comederunt vnam acerbam et dentes filiorum obstupescunt. id est. quod aliquis non puniatur

pro peccatis parentum eternaliter licet temporaliter. sicut dicit ad Gal. vi. Unusquisque onus suum portabit. Gregorius. Qui propria mala committit. iustitiam est ut propria pena diluatur ac emendet. Ad quod nos hortatur thema. Si quis vult venire post me. In summa euangelij duo innuunt. Primo proponit largitas diuine bonitatis. ibi. si quis. Secundo subiungit malignitas humane qualitatis. ibi. abneget semetipsum. De primo dicit. In illo tempore. scilicet Christo dicente quod passurus esset hierosolimam. tunc Petrus dixit. Nequaquam. Si propitius esto tibi. Tunc dominus redarguit petrum dicens. Non sapia es ea que dei sunt sed ea que hominum. et dixit. Si quis vult venire post me abneget etc. quod d. prohibes me pati. sed ego dico tibi. nisi passeris fueris et vite tue abrenuncies saluari non poteris. et sic quilibet alter. Dicit ergo Si quis. s. do minus vel pauper. diuites autem pauper. nobilis vel ignobilis. Ecce diuina largitas omnibus se offert. nulli se denegat. Iuxta illud. i. ad Thimotheum. iij. Vult omnes homines saluos fieri et ad agnitionem veritatis venire. Patet hoc in figura et scriptura. In figura quia natus est in communi domo. Lu. ij. In scriptura Job. xxv. Super quem non fulget lumen eius. et Act. x. In veritate cooperi. quia non est personarum acceptio apud deum. sed in omni gente qui timeret deum et operatur iustitiam acceptus est illi. **E**t ergo in hoc verbo vult. intelligit humana libertas liberi arbitrij qua homo dignificatus est super ceteras creaturas. quia omnis potentia brutorum alligata est organo corporali. Et secundum Damascenum. non est liber quod de necessitate agit impetu. nec bruta habent arbitrium quia non habent discretionis iudicium. sed naturalibus affectibus feruntur ad aliquid persequendum vel fugiendum. Ad hoc sic est in hominibus. Io apostolus ad Gal. v. Vos in libertate vocati estis tamen ne deris ea in occasione carnis. Quod exponens Berni. dicit. Hec est libertas quam nos deus liberauit. ut nulla creatura nos ab ea euellere aut violenter auertere possit nisi sola nostra voluntas. Et dicit arbitrium quia sine necessitate et coactione valet vnus eligere vel appetere et relinquere reliquum. De quo Ecclesiastes. xv. Deus ab initio constituit hominem et reliquit eum in manu consilij sui. adiecit mandata. si volueris facere seruabunt te. appositum tibi ignem et aquam. ad quod volueris extende manum tuam. ante hominem bonum et malum. vita et mors. quod placuerit dabit ei. Ipe agnoscit omnem operam hominis. nemini mandauit imple age re. Gen. iij. Sub te erit appetitus tuus. **A**tque notandum dicit magister in. ij. dist. xxv. quod in statu innocentie fuit maior libertas arbitrij quam nunc in multis. Primo quia homo ante peccatum potuit non peccare. nunc autem dicit Ecclesiastes. vij. Non est homo iustus super terram qui facit bonum et non peccet. Secundo quia nihil in bono impediatur. Tercio. quia nihil ad malum impellebat. Nam homo non habuit infirmitatem ad malum. sed habuit adiutorium ad bonum. Quarto quia sine errore ratio potuit iudicare. et voluntas sine difficultate bonum appetere. sed post peccatum dicit Berni. vndique bella. vndique tela. vndique temperamenta. De quo Ista. j. Omne caput languidum et omne cor merens. a planta pedis usque ad verticem non est in eo sanitas. Et hoc est quod Iohannes super Ista. dicit. Liber arbitrium ante peccatum

199 accepta not
na videtur

rationē nihil contradicōis inuenit q̄dū suo su-
periori spōte se subiecit. **S** post p̄uaricationē ē re-
bellio in cogitationib⁹ affectionib⁹ et opationib⁹.
q̄d cōquerit ap̄ls Ro. vij. **N**ō inuenio i carne mea
bonū. **E**treno. v. **D**e nob quia peccatim⁹. **G**re.
Si non esset iniquitas nulla esset aduersitas. **A**ttē
dīc m̄ḡ in. ij. s̄iiaz. **P**ro xpi ibi passione et nri re-
paratōe. et baptis̄mī renouatōe. licet libez arbitriū
impugnāt cū p̄cupiscentia. attē non vincit. habet
quidē infirmitatē et inclinationē ad malū. s̄ grām
p̄forationis in loco ut possit peccare p̄ libertatē et
infirmitatē. et possit. nō peccare ad mortē. p̄pter li-
bertatē et grām adiuantē. **I**ps̄ dī. cur nō fecit
deus hominē impeccabilē. **R**ideret m̄ḡ in. ij. q̄ ma-
luit eos sue libertate relinquere. ut non infirmos
essent boni. nec impuniti mali. **I**ō **R**ich. sup̄ **I**sa.
Quid in hoīe sublimi⁹ q̄ q̄ ad imaginē dei crea-
tus est. libero arbitrio dotatus. q̄ sicut deus non
habet sup̄iorē se nec habere potest. sic libez arbitri-
um dñm non patit nec pati pōt. q̄ violentiā ei in-
ferre nec creatorē decet. nec creatura pōt. **I**ō dicit
Si quis. q̄ neminē cogit saltē coactiōe sufficiēti
ut metu mortis. **N**am dicit m̄ḡ in. ij. dī. xx. **O**bi
ē necessitas ibi non est libertas nec volūtas. et p̄co-
sequens nec meritū nec demeritū. **N**am fin **B**er.
Voluntas hoīs est origo vicij et virtutis. **D**icit enī
Rich. **A**lia rōnalīa que sūt liberi arbitrii sūt actu
um suoz dñi. sic q̄ ex libero arbitrio faciūt bonus
grā assistente. malū vō ex arbitrio opantē grā desi-
stente. p̄pter q̄d dīc **A**ugu. et b̄. xxij. q̄. iij. c. naba-
chodonosor. vbi dicit inter cetera. **D**eus nequaquā
redderet interitū nisi homo voluntariū mereretur
p̄ peccatū. **E**t sic nō necessitas s̄ voluntas p̄pel-
lit nos ad malū. et facit p̄ficē bonū grā dei mediāte
Sic q̄ dicit. **S**i q̄s vult. q̄. d. de numero malozum
pauci sunt. **S**ubdit. venire post me. **G**rego. **P**ost
xpm venire ē in se deficere et in xpm ire. **S**ed be-
pauci sunt tales. q̄d p̄querit **B**erū. dīcēs. **D**ie om-
nes vellēt ad te venire. pauci post te ire volūt. om-
nes p̄mia iustoz optāt. s̄ pauci sequūtur vestigia
eoz. **D**īc **B**er. iij. de p̄lo. **N**atural' icliatio adducit
vari⁹ aut error abducit. **I**dcirco dīc. **S**i q̄s vult ve-
nire p̄ me abneget semetip̄m. **D**ixi sc̄do subūḡ
malignitas hūane q̄lītat'. **T**ales em̄ sūt hoīes. licz
em̄ benignitatē et largitatē dei varijs modis p̄side-
rēt et paratū ad dandū grām et gl̄iam intelligant tñ
ip̄i sensualitatē sequētes p̄prie volūtati p̄traditū.
Et hoc innuit in textu cū dicit. abneget semetip̄m
quasi dī. **S**i q̄s p̄pria volūtate viuere intendit me
non sequit'. **A** **O**bi sciendū varia sunt impedi-
mēta q̄ nos impediūt in via salutis. et nō p̄mittūt
nos post xpm ire. **P**rimū est p̄pria voluntas. et
tangit in textu ibi. abneget semetip̄m. **G**lo. non p̄
naturā s̄ p̄ maliciā. nō est bonū habē p̄pria volūta-
tem. **G**reg. **N**isi q̄s a seip̄o deficiat. s̄. p̄pria volū-
tatē ad eū q̄ supra ip̄m est nō appropinquat. **R**eli-
quamus ergo nos ip̄os q̄les nos peccādo fecim⁹.
et maneamus q̄les ex grā sumus. et relinquamus
in quo sensualitas delectat'. **D**icit q̄ glo. sup̄ **M**at.
Perfecta est p̄uersio vbi carnalis corrumpit de-
lectatio. **E**t sic sup̄bus factus hūilis seip̄m relinquit
Prouer. xij. **V**erte implos et non erunt. non quia

nō erant oīno p̄ essentia. s̄ non erant p̄ impletatō
culpā. **G**rego. **N**ec valet q̄s apprehendere q̄d supra
ip̄m ē si nescierit mactare q̄d ē. **E**t hoc fieri habet p̄
dei timorem. ps. cxvij. **C**ōfige timore tuo carnes
meas. **G**reg. **C**onfigat carnes tuas diuinus timor
ne decipiat carnalis amor. **E**ccl. xvij. **V**olūtate
tua auertere. **V**olūtas tua sit sine voluntate p̄pria
ut dicit **B**erū. in finone de naaman syro. **E**st volū-
tas q̄ nō est cōmunis deo et hoīb⁹. i. q̄ non stat ad
honorē dei et ad edificatōē p̄rimi et ad p̄pria sa-
lutē. de qua alibi dicit. **N**ihil odit deus aut p̄nitē
nisi p̄pria voluntatē. **S**ecūm impedimētū est pe-
nitentiē p̄ritas. nā p̄nitia est p̄ritaria. et tñ eā oportet
habere qui vult saluari. iuxta s̄miam saluator'. **I**ō.
xij. **N**isi p̄nitiam egeritis omnes s̄l peribitis. **H**oc
impedimētū tangit cū subdit. tollat crucē suam
.i. crucē p̄nitie. **G**al. v. **Q**ui xpi sunt carnē suā cruci
fixerant cū vicijs et p̄cupiscentijs. **G**reg. hoc fit cū
gl̄ia restringim⁹. carnis luxuriā p̄ continentia
coartamus. cū de mundi gl̄ia nō q̄rim⁹. **E**xem-
plo ap̄l. i. **C**hoz. ix. **C**astigo corpus meū et in fuit-
utē redigo. **S**ymon de cassia. **N**on semel s̄ quorū
die. nā omni die mūdus se offert cum delectationib⁹
bus. et caro incessanter impugnat. iō gladiū cum q̄
nos decīdim⁹ a mundo deponere non debemus
q̄ non dormit q̄ impugnat. licet aliqū cessat ut ar-
tem noui belli fabricet. p̄t fugari non exermīnari
non pōt occidi s̄ p̄ligari. **E**t sic ap̄ls **G**al. vij. **S**ig-
nata xpi in corpe meo porto. **G**reg. **I**am non de-
bet xps p̄ me mori s̄ per me carnalia desideria oc-
cidi. **B**erū. **Q**ui infirmus est ut semel effundē san-
guinē non sufficit. quotidie tñ corpus affligit. **D**e
quo. ij. **C**hoz. iij. **M**ortificationē carnis in corpe
nro circūferentes. **P**er hoc innuit q̄ p̄nitia debet es-
se afflictina et auisera. i. eo q̄ dicit gl̄ia **G**re. **C**rucē
a cruciatu dī. **S**ic **I**ohel. ij. dī. **C**ōuertim⁹ ad me
in fletu et planctu. sc̄m dīte corda v̄ra. nō sicut mo-
nialis que se affligit pro maximis delictis candidis
vulpinis. **E**tia innuit vbi supra q̄ p̄nitia debet eē p̄-
pria. **C**hrif. **N**ō putes crucē xpi sufficere sine tua.
Aug. **Q**ui te plasmant sine te. si vult te saluare si-
ne te. **E**t hoc est p̄tra illos q̄ gl̄iant de sc̄toz auisera-
tate spantes eis sufficere. **S**iles in deis q̄ gl̄iabant
patrē se habere abraā q̄bus xps dixit **I**ob. vij. **S**i
filiū abrae est opa abrae facite. **D**īc em̄ **C**hrif. et b̄
xl. dīc. c. nō est. vbi dī. **N**ō filij sc̄toz sunt q̄ tenēt lo-
ca sc̄toz s̄ q̄ exercēt opa ip̄oz. **E**t dīc **C**lemēs dīst.
xxxvij. **Q**ui rebellit et viuit et discit atq̄ agē bona
recusat magis diaboli q̄ xpi memb⁹ esse ostendit
et pot⁹ infidel' q̄ fidel' esse monstrat. **Q**uapropter
nemo de aliena p̄nitia p̄fidat. **E**zech. xvij. **N**on por-
tabit p̄f iniquitatē filij. et ecōtra. s̄ iusticia iusti libera-
bit eū. **T**ercū impedimētū salutis est gl̄ie mū-
dane vanitas. nā in multis antennat vultus et exte-
rius pallefcit. attamē nō p̄pter deū s̄ hoīm laudes
De q̄b⁹ **B**er. **D**e semel et ve iter portantib⁹ crucē
xpi et nō sequentib⁹ xpm. **I**ō s̄ dīc. et sequat me. i.
q̄ se castigant sentiat xpi amorē non mundi hono-
rem et p̄pria laudē. tales em̄ duplici p̄ritione cōte-
rentur. **C**hrif. **F**ures et latrones non xpm sequan-
tur et tñ portāt crucē. q̄ suspendūtur p̄pter malef-
iciū. i. **D**e. ij. **Q**ue em̄ grā si peccātes et colaphizati

De sancto Vincentio

suffertis. **S**i si bene facientes patienter sustinetis: hec est gratia apud deum. **i. j. De. iij.** Nemo vestrum patiat quasi homicida aut fur aut maledictus aut alienorum appetitor. Si autem ut christianus non erubescat. Quidam enim patiuntur propter diabolum. ut amatores mundi. nos autem pro christo. Idcirco non solum in te sit fortitudo patienti quod est in latronibus et malis hominibus. sed etiam in te sit mansuetudo et pius ut propter christum hoc facias. Quod si iactura non habere tantam fortitudinem patientie pro christo ad persequendum vitam eternam sicut ad persequendum penam eternam. **Christus.** Crucem christi tollit qui paratus est ad omne periculum propter deum. sed pauci sunt tales. **Id.** quod crucem christi non portant in mente pro passionem. **Greg.** in omel. Si passio christi diligenter intuetur nullum graue quando equo animo toleret. **Idem.** Quod plures sunt qui volunt coregnare. pauci autem persequi et pati. Cum tamen dicit apostolus. Si copatimur coregnabimus. si commoriamur contuemur. **i. j. Th. ij.** Quartum impedimentum est proprii corporis charitas. **Eccl. xvij.** Quid nequius quam quod caro excogitare poterit id est amator carnalis. de quo **Orige.** Amator corporis vel carnis parca vite sue timens mori et animam suam per hanc mortem perdere. Iste volens hoc modo saluari perdet illam. Si quis autem contemnat vitam presentem usque ad mortem propter christum. inueniet eam. animam in eterna vita. Et hoc est quod dicit euangelista cum subdit. Qui voluerit animam suam saluam facere perdet eam. scilicet quo ad voluptates. et qui perdidit eam. propter me inueniet eam. Dicit enim apostolus **Rom. viij.** Debatores sumus non carni sed spiritui. **Greg.** Cum caro ad ipsam suauiter viuunt spiritus in eternum peribit. **Hugo li. iij. de sacramentis. c. xix.** Conari debemus quantum possumus ut carnem spiritui subdamus et spiritum deo. **Idem.** Crudelitas est carnem dilige et spiritum negligere. **Aug.** Deus est summum bonum. anima magna. corpus paruum. ergo magnum debemus reuereri pro paruo. **Christus.** Non anima pro corpore. sed corpus pro anima factum est. Et ergo propter quod unumquodque tale et ipsum magis. **i. j. posterior.** Valde enim exille est quod pro corpore est. ut dicit **Isa. xl.** Dis caro fenit et omnis gloria eius quasi flos agri. Quintum impedimentum est auaricie cupiditas. **Eccl. viij.** Multos perdidit aurum et argentum. **i. j. Thimo. vj.** Cupiditas est radix omnium victorum. **Idem.** subdit. Quid prodest homini si vniuersum mundum lucret. anime vero sue detrimentum patiat. **Christo.** Quid prodest si videris famulos tuos in leticia. te in summis malis. hec reputa de carne et anima. Sequitur. aut quam dabit homo commutationem pro anima sua. **Christus.** Nunquid habes aliam animam pro anima tua dare. pecuniam si perdidisti poteris aliam dare. non autem aliam animam. Sicut neque diuitie redime possunt corpus sic nec anima damnata. **Idem.** Dico. Quid prodest tibi si haberes prudentiam salomonis. pulcritudinem absolonis. fortitudinem sampsonis. longitudinem enoch. potestatem octavianis. victoriam alexandri. si tandem caro daret vermisibus. anima demonibus cum diuitie crucianda sine fine. quod d. nihil esset. ergo valde cauendum est ut dicit **Ambr.** ne propter amorem auaricie vel carnalis vite negligamus salutem anime quod nihil prodest lucrifacere temporalia si perduntur eterna. **Prover. vj.** Non recipiet pro redemptione dona plurima. et **Prover. xj.** Non perderunt diuitie in dieuotionis. iusticia liberabit a morte. **Sextum impe-**

diamentum est etiam lentitas non habens respectum ad dei iudicium et ad finalem terminum. Propter quod dicit **Deut. xxij.** Dominus sapienter et intelligenter ac nonissima prouideret. Item illud quod dicitur. **i. j. Choz. v.** Deus nos manifestari oportet ante tribunal christi ut recipiat vultus quisque propter corporis. prout gessit siue bonum siue malum. Et hoc conclusio tangit in littera cum dicitur. Filius hominis venturus est in gloria patris sui. id est in forma gloriose. quam claritatem habet a patre cum angelis suis. glo. ut fiant testes humanorum actuum. **Idem.** Times mortem audi triumphantis gloriam. vereris crucem auscultata angelorum ministerium. hec ille. Et tunc reddet unicuique iuxta opera sua siue personarum acceptio. scilicet peccatoribus penam. iustis gloriam siue coronam. Non debemus ergo habere mentis leuitatem. sed iudicij memoriam. De quo **Greg.** in omel. **xxix.** Sic agenda est presentis temporis leticia ut amaritudo sequentis iudicij non recedat a memoria. quod dicit **Greg.** et habet. **xj. dist.** Qualis unusquisque hinc egreditur talis in iudicio presentat. Hoc ponderauit beatus Vincentius.

Sermo. xlvij.

Ad idem

Certamen forte dedit illi

Certamen forte dedit illi ut vinceret. **Sap. x.** Hominum est mos quod fortes ad fortia assumunt. Et quod beatus Vincentius inter alios martires fortia passus est. ideo merito ad fortia dicit assumptus. de quo thema. In summa verborum beatus Vincentius a duobus commendatur. Primo a virili pugna. ibi. certamen forte. Secundo a triumphali victoria. ibi. ut vinceret. De primo dicit. Certamen forte dedit illi. scilicet Vincentio. et omnibus nobis. scilicet pugnare contra hostes fortissimos. scilicet carnem. mundum. et diabolum. **Idem.** Primus hostis est caro nostra. et hic impugnat nos carnali concupiscentia. **Aug.** Inter omnia christianorum certamina duriora sunt castitatis prelia ubi quotidiana pugna rara victoria. **Idem.** Mundum forte certamen laqueum nostrum gerimus et inimicum alimur. **Idem.** Hugo de claustro anime. Carnis voluptas tripliciter impugnat sanctos viros. scilicet telis. hasta. et gladio. hoc est. visu. auditu. et tactu. Hec tria conungebant ioseph. vxor enim domini sui videlicet pharaonis primo in ipsum oculos per fecit. **Hugo.** Aspectus impudicus est primum telus voluptatis. **Idem.** **Eccl. ix.** Non circumspectas speciem alienam propter spiritum mulieris multum perit. **Idem.** Non licet intueri quod non licet concupisci. sicut in Dyna filia Jacob patet in figura. quod si visum suum custodiuisset capta non fuisset. sed hoc non fecit. id est virginitate prouabatur. **Idem.** **xxx. iij.** Secundo hasta locutionis ipsum ioseph. percutit allocuta fuit dicens. veni inquit dormi mecum. **Prover. v.** Fannus distillans labia meretricis. et nitidi oleo guttur eius. nouissima autem etus amara quasi absinthium. et lingua etus acuta quasi gladius biceps. **Eccl. ix.** Colloquium illius quasi ignis exardescit. Tercio gladio. gladius mulieris est conuersatio. et hoc per tactum. sicut conungebat ioseph. vxor enim pharaonis non solum alloquebatur eum sed etiam tetigit. **Idem.** Vnde vestem reliquit in manu sua et mulierem aufugit. **Idem.** **xxx. xix.** et sic nos. quia tactus pre alijs sensibus valde contagiosus est. Vnde **Prover. vj.** Nunquid potest homo abscondere ignem in sinu suo ut vestimenta sibi non ardeant. sic qui ingredi

De conuersione sancti Pauli

diuitijs et honoribus. et sic iter nos in maxima picta
la ponit. quia per hoc inducti iter alia plura mala. ma
xime superbia et odibilis est deo et hominibus. **Eccli. x.**
Tercio temptat persecutionibus. **Ioh. xvj.** In mundo
pressionem habebitis etc. In omnibus tamen his per nominationis
repressionibus fortiter beatus Vincentius pugnauit.
et ubique victoriam obtinuit dei assistentia et adiutorio.
Dicit enim primum hostem per continentiam. secundum per innocentiam.
tercium per patientiam. quia tanta fuit sibi a deo data. quod
non solum voluntarie ad varia tormenta pro christi nomine se
dedit. sed etiam in eis quasi spiritualis leticia habuit et pro
epulo reputabat. Unde moras carnificum arguendo ad
penas alacriter properauit. Et ultra hoc desiderium
magis patiens habuit. Id merito vificans de ipso
verba thematis. Certamen forte dedit illi ut vince
ret. et sic per victoriam eterne glorie coronam obtinuit.

De conuersione sancti Pauli Sermo. xlix.

Ecce nos reliquimus
omnia et secuti sumus te. **Matth. xix.** **Mar. x.**
Lu. xix. In summa euangelij tria per or
dinem tangunt. Primum perfecta mundi abrenuntiatio. ibi.
Ecce nos reliquimus omnia. Secundo directio christi imitatio
ibi. et secuti sumus te. Tercio per primum retributio.
ibi. Vos qui reliquistis omnia. De primo dicit. In illo tpe
scilicet adolescens interrogaret dominum. quid faceret ut vitam
eternam possideret. Respondit. Si vis ad vitam ingredi sua
mandata. Ille dixit se a iuuentute impletisse. Inter
rogauit quid adhuc sibi deesset. Respondit illi. Si vis per
fectus esse vade et vende omnia que habes et da pauperibus
et habebis thesaurum in celo. et veni sequere me. Cum au
disset verba hec adolescens abiit tristis. erat enim mul
tas possessiones habens. Tunc illi dixit discipulus. Semper
dico vobis. quia diuites difficile intrabit in regnum celorum.
Et iterum dico vobis. Facilis est camelum per foramen acus
transire quam diuitem intrare in regnum celorum. Respondit illis
discipulus intrabant valde dicentes. Quis potest salu
fi. quibus respondit ait. Apud homines hoc est impossibile.
apud deum omnia suntabilia. Tunc respondens petrus di
xit. Ecce nos reliquimus omnia etc. Origo. Petrus prin
ceps apostolorum loquitur per omnes dicens. Ecce reliquimus
omnia. scilicet que habuimus. et que habere vel appetere poteramus.
Comendat illam paupertatem que fuit in primatiua
ecclesia. Primum quod ad proprietatem in hoc quod dicit. **Ec
ce reliquimus etc.** multi proprii erant. Gregorius. Ad vni
uersionis vocem Petrus Andreas et Iohannes relictis
rebus et nauis secuti sunt dominum. **Matth. iij.** Secundo
comendat acositatem. cum dicit. nos. quod omnes in comu
ni. **Act. iij.** Nec quisquam eorum aliquid suum esse dicebat.
sed erant omnia illis communia. Tercio a voluntate sponta
nea. cum dicit. reliquimus. Erant enim pauperes spiritu. id est vo
luntate non coacta necessitate. Fuerunt enim de nume
ro illorum. de quibus. **Matth. v.** Beati pauperes spiritu quoniam
am ipso est regnum celorum. Quarto ab integritate li
teggerrima fuit in eis paupertas. et tangit cum dicit. omnia
Omnia reliquerunt sua suos et se. id est propriam voluntatem
habendi. Christus. in omel' alloquens Petro interro
gat. Quamquam omnia o beate petre. reliquisti habere et
navigatum dicis omnia. Gregorius. in omel'. Multum
reliquit qui sibi nil retinuit. multum reliquit qui cum
re possessa etiam concupiscentijs renuntiavit. nam tanta ab
eis dimissa sunt quanta ab eis concupiscentijs potuerunt

Heri. Plus nocet concupiscentia quam substantia. quia
concupiscentia potest se extendere ad omnia. Et hanc
reliquerunt. id est voluntatem habendi. **Ubi** sci
dum beati apostoli reuera omnia reliquerunt. omnia
vique impediencia. omnia retrahentia. omnia piculantia. omnia
ponderantia. omnia inedia. Primum reliquerunt omnia impe
diencia. Impediunt enim in dei fuitio amor et sollicitudo
de temporalium. propter hoc dicit saluator. **Matth. x.** Diffi
cile est que pecunia habent irabunt in regnum celorum. **Glosa**
pecuniam habent in amore non in usu. Dicit enim. **Haba
nus** super illud. Homo quidam ab armaria nomine
Ioseph erat diuites. magne erat dignitatis apud se
culum. sed maioris apud deum meriti. quia non erat diuites
diuitiarum amore. sed tamen possessione. et sic diuites non
excluduntur a discipulatu saluatoris. Iste enim diuites
erat et discipulus christi. qui non erat pecunie ama
tor sed ipsius distributor. Et hoc est quod dicit per apostolum. **ix.**
Diuitie si affluant nolite cor apponere. non dicit.
nolite habere. **Beda** super **Lu.** Non reprehendit diuites
quod terram colunt. vel quod fructus in horrea congregant.
sed quod fiduciam in illis posuit et pauperibus non eroga
uit. et nimium eas admauit. De quo **Chrysostomus**. Qui di
uitias amat necesse est quod deum odiat. Et sic sunt im
pedimentum perfectionis quia amor causat auariciam
et futurum quam prohibet dominus. **Matth. vj.** Non potestis
deo servire et mammona. **Glosa**. Ille diuitius fuit qui per
deus sollicitus est et eas diligit quam aie salutem et sic
dicit **Eccli. x.** Nihil iniquius quam amare pecuniam.
Et ibidem. **Avaro** nil scelestius. nam animam suam
venalem habet. Ideo venerabilis **Beda**. **Frater** con
sideremus et terrena ita possideamus ut vique me
te ad celestia tendamus. **Beda** super **Lucam**. Dif
ferentia est inter renunciare et relinquere autem perfectis.
Ideo **Gregorius**. Si cuncta relinquere non potestis.
tamen ita temporalia tenere ut per ea non teneamini. ita
possidere ut vos non possideant. ut sub mentis ve
stre sint dominio que possideris. quod cuncta tempo
ralia in usu non affectu possideatis. Nam dicitur
Ecclesi. v. Qui amat diuitias fructum non capiet
ex eis. et **Gregorius**. Qui terrenarum rerum id est di
uitiarum amore vincitur in deo nullatenus delectatur.
Ideo **Richardus** de sancto victore. **P** felix anima quod
sollicita es erga plurima. porro vnum est necessa
rium. dilige vnum in quo sunt omnia. ibi fige cor et
desiderium tuum. mundus enim transiit. et omnis con
cupiscentia eius. Sic fecit apostolus ad **Phil. iij.**
Omnia arbitratus sum ut stercorem ut christum lucriface
rem. **Secundo** reliquerunt omnia retrahentia.
id est amorem mundi qui retrahit hominem ab a
more dei. De quo **Augustinus**. Si in te est amor mundi.
non est qui intret amor dei. Cor tuum vas est. effande
quod habes. non potest enim vas repleti balsamo quod
plenum est aceto. **Iacobus. iij.** Qui vult esse amicus
huius mundi inimicus dei constituitur. Ideo. **j.**
Iohannes. ij. Nolite diligere mundum. Nam amare
mundum est amare perditores suum. **Augustinus**. Ama se
culum et absorbebit te. **Chrysostomus**. Miser est mundus
miserum qui enim sequuntur. Semper mundicia
opera excluderunt hominem ab eterna vita.
Ideo exclamat **Augustinus**. O munde immunde quam
tos seduxisti. quam multos decepisti. **Bernardus**. In me